

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Évesre . . . . . 10 frt. — kr.
 Félévre . . . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . . . 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bérmentre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felelős K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVETÉLVÉL.

Hirdetési díj:

Neve hasábol postán sorint 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések díja szerint jutányos áron vértetnek. Holnap di minden kúlnö bejártást 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ajtószög ára 30 kr.

Változó hirdetések minden postán sorint 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Közírtok nem adának vissza.

Gazdasági indolencia.

(D. M.) Eleget panaszkodnak a külföldi politikai pártok vezérférfiai a magyar nép politikai indolenciájáról, de sokkal nagyobb mérvben mutatkozik az a szegényes jelentőség a gazdasági érdekekkel szemben. Bármely irányát értjük a gazdaságnak, köz-, nemzet- vagy mezőgazdasági irányt, a magyar nép közönyössége nem alteráltatik sem hátrányos nemzetközi szerződések, sem a kormány részéről felvetett gazdasági reformkérdések, legkevésbé pedig az ördöklő külföldi és tengerentúli verseny által.

Csak hogy ezen gazdasági indolencia körül másképp állanak a viszonyok, mint a politikai közönyösségnél; míg ez utóbbinál a vezérférfiak elég mozgékonyak és találékonyak, addig az előbbinél a vezéregyéniségek az előrelátás és gondoskodás nagy hiányát és hanyagságát tanúsítják napról-napra rikitóbb példában.

Népünk minden mezőgazdasági konzervatívizmusa mellett sem zárkozott el soha a reformok, újítások és — tehetségé szerint — az ezekkel járó pénzáldozatok elől; teljesen felfogta saját gazdaságának hiányait és méltányolja az észszerű befektetés tényleges értékét. Nem is riad vissza semmiféle értésére adott újítás és alapos változástól, ha ezek neki a kellő alapossággal bebizonyíthatnának és ha a vezérférfiak nagy kórusa által nem mindig az állami beavatkozás, az állami segélyezés és istápolás, valamint az állam jóindulatára a mezőgazdasággal szemben utaltatnék.

Megszoktuk már régen és napról-napra változatosabbá lesz az agrár vezérférfiak szövege, minduntalan követelődöbbségek lesznek ezek az urak az államhatalommal szemben és folyton-folyvást igyekeznek bebizonyítani, hogy azon mulasztásokért, melyek őket terhelik, azon csapásokért, melyekkel a gondviselés sújtja a magyar mezőgazdaságot és azon veszélyekért, melyekkel a külföldi verseny fenyeget, a kormányt teszik felelősé és a kormányt kötelezik a rögtönös segélyre.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Kossuth Lajos születés-napjára.

A mikor már meghalt, mikor eltemették, Akkor lett ünneppé születése napja; Olyan ez az ünnep, mintha fűn az égen Letűnt nap nyomát az alkonypir mutatta. Nem az a fény az, mely a felkelő napnak Mosolyából lesz és tündöklése vakít, Hanem, melyből a hűt tisztelő kegyelet, Aztán a feledés, az éjfel származik.

Meddig tart ez ünnep? Oh, de ki tudná azt? Az elfáradt ember nyugalomra vágyik, S az alkonyat pirnál szívesebben látja Az altató éjfel alvó sötét aranyit, — Fáradt vagy-e hazám? édes magyar hazám? A nyugalom-vágyig merült-e ki erőd? S Kossuth imádsáod esteli imádság Szemeidre száló csendes álom előtt?

Oh, ha úgy volna is, az az egy imádság Nem hagy elaludni téged hazám soha, Hogyha nevéhez érsz a mi jó apáknak, S hajod zengni fog, mint egy érez harsona, S eszedbe fog jutni az ő felszázados Kínos szenvedése, nagy hazátlansága S az elég, hogy tőle ébren légy örökké Kossuth bü-zke népe, Kossuth szép hazája.

Batky Lajos.

Melyik hát az igaz?

— Czigány história. —

Még a szomorú emlékü Bach korszakban történt, a mikor Magyarországon csupa jöttment népből összeállított hivatalnok-sereg intezte az ország lakosainak ügyes-bajos dolgait. A sok mérnök közt volt egy óriási alak,

Magyarországon a rétek mivélése és öntözése; irányában eddigelé még nem történt semmi, a mesterséges takarmányművek termelésének általánosítása tárgyában kezdeményezés sem észlelhető, de a takarmányhiány beálltával a legvesesebb módon követelik a kormánytól a legmesszebb menő intézkedéseket, oly mérvben, hogy ezek teljesítése esetére a takarmányviséget már nem is csapásnak, de kívánatos állapotnak lehetne elnevezni. Kértek takarmánykivételi tilalmat; legelősebb díjazást takarmányművekre és marhára nézve; állami pénzsegélyt; ingyen takarmányt; ingyen almózást; véltomag-kiosztást és úgy az országban, mint Ausztriában található szalás takarmányművek államilag leendő összevásárlását; de arról még nem volt szó, hogy ezen statisztikailag minden ötödik évre megjósolható takarmányszükség elhárítása céljából mily intézkedésekre volna szükségünk; a rétek mivélése még ma is legutolsó gondját képezi a mezőgazdának, a rétek trágyázása, alagsövezése és öntözése pedig czelszerű és mentő gondolatnak ismertetik el, a mozgalom ez irányban seholsem mutatkozik, még magában a miniszteriumban sem, mert hiányzik gazdalköreinkben az önbizalom és földmivélségi miniszteriumunkban a kezdeményezés hatásos erélye.

Legújabbán feljajdulnak gazdasági köreink amiatt, hogy a bécsi városi tanács az ausztráliai hus importját a legkényesbíbb módon fölkarolja. Bécs városának ez nemcsak joga, de egyúttal kötelessége is és nem kevésbé volna ez kötelessége a Budapest fővárosi tanácsnak is, melynek legfőbb gondját kell, hogy képezze a közlelmelés biztosítása és olcsóbbítása. Ha a két metropolis ezen jogát és kötelességét elismerjük, aminthogy minden józanul gondolkodó embernek el kell azt ismernie, akkor csodálattal fogjuk az agrár vezérférfiak azon követeléseit hallani, hogy a földmivélségi miniszterium hasson oda, mikép Bécs város tanácsának vonatkozó határozata helyeztessék hatályon kívül és alkalmaztassék

ki szigorú, mérges tekintettel és kutató kinézésével akár egy vizsgáló bírónak is beillt volna; külsőjének dacára mindamellett oly jámbor természetű ember volt, hogy talán teljes életében nem vethett senkinek. (?) Debreczen és B-Ujváros közt fekvő tanyákon merszgeltek egy izben, midőn az eső kiverte őket munkájokból s egy közeli tanyába tértek be, számot vetendők az eddig végzett munkák kottáit felé.

Egyszer csak élen kutyagatás zavarja meg őket, majd könyörgő és elutasító hangokat hallanak.

— Én nem adhatok semmit, a gazda nincsen itthon, bezárt mindent, a kulcsokat is magával vitte. Menjének isten hírével!... Latják, hogy én csak cseledt vagyok itten.

Az idegen előbb könyörgött, majd követelő lett. (Bizonyosra vette, hogy a tanyában nincsen senki.)

A zaj és lármá végre oly nagy arányt öltött, hogy a mérnökök közül a mi óriásunk nem állhatta meg, hogy közbe ne lépjen.

Két czigány — zsákkal a hátukon — fogja közre az eles, gyöngé nót, nagyon is parancsolóan követelve tőle, hogy adjon nekik buzát, kenyeret és szalonnát.

— Ejnye adja czigányai!... mit csináltak itt? Majd adok én nekik kenyeret, meg szalonnát mindjárt a hátatokra — rivalt rá dörgő hangjával a mérnök.

A mérnök óriási alakja, mérges és parancsoló tekintete imponált a czigányoknak s terdre hullva kezdtek könyörgögni:

— Jaj! c-ukuljuk kezsit, lábát a nacséságos főkomissárius urnak!... nem csináltunk mink semmit... Mit izz csinálnának azs ilyen segény csigányok?... Csak k i r e g e t ü n k egy kis harápmi valót... c-ukuljuk a kezsit, lábát a méltóságos eminecias urnak!

a lehető legnagyobb vámvédelem az ausztráliai hussal szemben.

Hustenyésztésünk érdekében a megszokott indolenciánál fogva nem tett a magyar mezőgazdaság semmit. Elárasztották az országot a legkisebb európai tejtermelő marhával, behozták és általánosították hárommázsás borzdeses inthali tehenevet, felkarolták a vintshgauti és allgauti törpe fajokat és a svájci importokkal is inkább a tejtermelés, mint hustermelés irányában lendítettek. A magyar vágómarha még ma is olyan, mint amilyen ezeltört százévvvel volt és nem nehéz dolgot mivelit Anglia és Amerika, mikor koránérő és felette hizékony szarvasmarhájukkal már ma is leverték a magyar versenyt a német piacokon.

Az angol és amerikai telivér szarvasmarha majdnem minden fajtája egy éves korában teljesen ki van fejlődve, másfél éves korában 10—11 mmaásra felhizlalva, minőségére nézve a legkülönböb hust szolgáltatják, míg itthon kiselejített 5—6, sőt 8 éves igavonó ökröket kötnék be hizlalásra és ezen másodrendű anyaggal, de elsőrendű tarifahátrányokkal akarnak az amerikai versenyek elejibe állani.

Ezen irányban, tudniillik a hustermelés észszerű és fokozatos forszírozásában nem történt Magyarországon semmi. És ezen mulasztásnak is valamint minden más ilyenmü hanyagságnak okát csakis azon véghetetlen nagy indolenciában találjuk, melyben az agrár vezérférfiak magyar mezőgazdánkat megerősítik, ha arra szoktatjuk, hogy mindent a jó Istentől és a földmivélségi kormánytól várjanak.

BELFÖLD.

Udvari élet Gödöllőn. A toszkáni nagyherceg, Ferdinánd, tegnap Budapestre érkezett Gödöllőre, hogy nővérével Izabella főhercegnővel találkozzék. A nagyherceg Budapestről Mácsára megy három napi vadászatra, amelyben résztvesz Hohenlohe főudvarmester is, aki tegnap déiben érkezett Gödöllőre. Az udvartartás 22-én lesz Gödöllőn.

— Látom hogyan kéregettek! — hangzott a mérnök erőes hangja. No de majd lesz nektek mindjárt nemulass! Bekísértetlek benneteket embereimmel, a kapitány majd gondokodik rólatok; kaptok enni is, inni is; még ezeken felül azt is, a mit nem kérték.

— Jaj!... jaj! nemzetes főszolgabíró ur!... azs isten adja meg minden nemzecscsigének meg azst a helyit izz, a hová nem lp, ne bane-a a segin csigányokat... Igazs járásban vagyunk mink, sőt meg pakssusunk izz van — rimánkottak szemtelen vigyorgó arczal a czigányok, miközben az egyik ijedten egy bezsirozott papírdarabot húzott elő inge derekából s azt a mérnök felé nyujta.

— Majd kaptok a hátatokra meg a fatotokra bizonyítványt oda bent, azt mutogassátok, ha tetszik. Hát szabad így ijeszgetni az asszonyokat a tanyában?... Adta szemtelen tolvaj csavargói — szolt a mérnök, átvéve a passus a czigánytól.

Ez egy elrongyoltott felív papír volt, hivatalosan négyrét hajtvva; a másik fele, melyen a hivatalos pecsét szokott lttve lenni, hiányzott. Tartalma a következőleg hangzott:

»Hivatalos bizonyítvány ny, arról, hogy Bodnár Sándor margitai lakos, egy esztendőig tartó távolléte végett nálunk jelentkezett.

Margita, 185... hó... n. N. N. bíró. N. N. jegyző.

— Micsoda irás ez czigány? Hiszen arról hiányzik a hivatalos pecsét!

— Azs am! — szolt az egyik czigány szörnyen csodálkozva — ezst nem izz vetük isre.

— Kirem sipen slázsatos méltósággal a tekintetes, nacséságos főbíró urat — szolt most közbe a másik czigány — a pecsétet kinn hatuk a kocsinál, azst gondoltuk, hatha ott izz

lőn. A király 21 én Visegrádra megy, a honnan 25 én vagy 26-án tér vissza Béc-be. A királyné és Maria-Valéria főhercegnő e hó végén érkeznek Gödöllőre.

A megpirongatott martirkák. Mint jeleztük, a közoktatási miniszter megszüntette az eljárást a kolozsvári egyetem oláh dákjai ellen és megelegetett azzal, hogy a martirsagra sóvárgókat „eredetlenekek” nyilvánította. A miniszter leiratát a rektor nyilvánosan felolvasta az oláh diákoknak. Szólt pedig a leirat ekképpen:

Felsőbb iskoláink oláh hallgatóinak az u. n. memorandum-pör al kalmával tanusított megbotrunkozató viseletében: az oláh néphez intézett nagyhangu, de üres szólamokkal telt felhívásnak kibocsátásában és terjesztésében nem láthatok egyebet, éretlen könnyelmü csinynél, melyvel egyéb czelt, mint a feltűnési vagy kielegítési ügy sem sikerült elérniök.

Ezt méltányos figyelemmel enyhítő körülményül véve számba, a különben is rosszakaratu bujtatók által megtevesztett főiskolai tanuló ifjúsággal szemben a súlyosabb megiorlás alkalmazását mellőzni kívánom és azért felhívom az egyetemi tanácsot, hogy mindazoknak, a kik az inkriminált röpiratokat aláírtak és azzal a sajtó útján is kérkedni jónak látták, hozza ezt tudomására, rója meg őket és adja tudokra, hogy ezentul hasonló esetben a legszigorubb büntetés fog alkalmaztatni, tekintet nélkül arra, hogy az illetőknek magatartása büntető eljárás alá vonatik-e, vagy sem.

Elvetemült hadnagy Zimonyból táviratozzák: A 29-ik gyalogezred Kasiner nevű hadnagyát, a ki az ezred legműveltebb tisztjei közül való és nemrégiben mint „andár-adjutans is szerepelt, Zimonyban állomásozó zászlóaljánál ma délelőtt elfogták és Péterváradra szállították a helyőrségi fogházba. Kasiner ellen nem kevesebb, mint 22 rendbeli följelentést tettek, hogy zászlóaljának legénységével fajtalanságot követett el.

Három örült egy délután. Az a ritka dolog adta elő tegnap magát a fővárosban, hogy majdnem ugyanegy órában három örült embert kísértek be a főkapitánysághoz. Az egyik borbély volt, a ki éls borotvával futkosott az utcákon, azt kiabálva:

— Megborotváltom a német császárt. A másik szerencsétlen egy szabólegény volt, a ki mikor az ügyeletes rendőrtiszt azt kérdezte tőle, hogy mi a neve önéretesen felelte:

— III. Sandor, a minden oroszok czárja.

Legérdekesebb volt a harmadik alak,

járkál valami nacséságos főbistos ur, hát a segin rajkóknál izz legyik valami fele paksus.

— Ejnye adta czigányai! ezt ugyan jól kifundáltad — szolt a mérnök, alattomban pedig mosolygott a czigány leleményességén — hanem hat abban a bizonyítványban szó sincs arról, hogy kéregethettek is?

— Hiszen azs — csukuljuk kezsit, lábát — magától izz értetedik, hogy a segin csigán csak k i r e g e t; azutan meg a r v i z s k a r o s u l t a k izz vagynk; miadentűnt elvitte azs árvizs.

— El hát, különösen Margitát, ahová csak az özönvíz jut. Hiszen én úgy tudom, hogy Margita a hegyoldalon van.

— Igazs!... igazs!... kirem alázatos-sággal, ott van azs a hegyen; de hát teozczik tudni, a csigányokat kisoritytyák a falu vigire: azs pedig leir a velgybe. Utt vult azs árvizs, unánét vitte el mindentűnt, az-ir vagynk mink árvizskarosultak.

— Okosan beszélsz, dádé! mond nevéve a mérnök — takarosan kívágtad magadat. Nem bántalak tehát benneteket; hanem azt mégis szeretném tudni, hogy tu ajdonképen melyikötök hát az a Bodnár Sándor?

A mérnök ezen kijelentésére az egyik czigány vérszemét kap s mérszen válaszol:

— Csukolom kezsit, lábát a méltóságos, nacséságos, tekintetes, ténsurnak, én vagynk a S a n d o r, ezs a bibast pedig itt — előirántva társát — ezs pedig a — B o d n á r!

KÉTSZIVÜEK

— Két levél. —

I.

Kedves Adél!
 Egy éve már, hogy eljöttem tőled. Egy éve annak, hogy felbeszakadt az édes perczek

tágnak s akkor a debreczeni Kossuth-szobor állani fog!

* **Kazánrobbanás.** Nagy szerencsétlenség történt a közeli H.-Hadházon. Mint tudósítók telegrafálják, ma reggel 8 órakor a h.-hadházi gazdák tulajdonát képező gőzmalomban a kazán fölrobbant. Az explodált kazán vasszilánkjai és a belőle kiömlő forró gőz három munkást életveszélyesen megsebesített. A robbanás kiderítette a kazán-ház falát s áthalva a géphez, azt is teljesen összerongálta. A robbanás okát még nem tudják.

* **Szédelgő vigécz.** Terüinek, fordulnak a vígczek, aztán itt is, meg amott is az a hír jár róluk, hogy a vásárokat rendszerint becsapják. Szakad a róliról írja ugyanis levelezőnk: Pár héttel ezelőtt a debreczeni »Phoenix biztosító társaság« egy ügyénke, a ki Lechenbach L.-nek mondta magát, megjelent volt a községben, s minthogy úgy ott, mint Kigyik, Borostelek és Telkesd községekben rendes uton nem lehetett jövedelmező üzleteket kötni, egy általa fölfedezett — da sajnos, ez idő szerinti sem törvény sem miniszteri rendelettel nem patenterozott — módszerrel tett kísérletet. A vele érintkező — helyesebben az általa meglatogatott — egyházy földműveseknek azt ígérte, hogy a ki nála tűz, avagy jeg ellen biztosítja a házat vagy más egyéb vagyonát, az a Phoenix társaságtól rövid idő múlva, pl. szept. hó 1-én 30 ev alatt törleszhető kölcsönt kap és a ki 400 frtra biztosítja a házat, ez 200, a ki pedig 200 frtra biztosítja a vagyonát, az 100 forint erejéig terjedhető kölcsönt kap. Persze sokaknak levén szüksége a hosszú idő, 30 kerek esztendő alatt visszaróható kölcsönpenzre, Szakadát, Kigyik, Borostelek meg Telkesd községből 150 ember biztosította a házat. (Mellesleg az is megjegyezzük, hogy a biztosítási ügyletnél rendszerint a felek részére díjtalanul kiállítani szokott biztosítási tábláért is minden felől 50 kr. díjat szedett.) Eljött szept. hó 1-je, el második, söt 3-4-5-10-ike is elment s a pénz nem érkezett. Egy darabig összehajtották s tanakodtak az atyafiak, végre is abban állapodtak meg, hogy levelet irnak Debreczenbe a Phoenix-társasághoz, hogy mikor küldik már a pénzt. Ott persze a különös kérdést tartalmazó levelet azt vála-zolták, hogy a dologról nem tudnak semmit, a mi azt is jelentette, hogy pénzt hiába várnak. Ez ügyben, mint értesülünk, a Phoenix-társaság nyilatkozni készült.

* **A városi hivatalnok.** Fontos fölfedezéssel gyarapította a világot Lengyel János, 4. sz. hordár. A szerelmes levelek érzesteli líferása ugyanis tegnap este a »Debreczeni« sörözőkban jól beszédet a friss árpaléból, aminek az lett a következménye, hogy kiöltört belőle a virtus, éktelenül elkezdett káromkodni. Midőn pedig a rendnek egyik éber őre pártfogásába akarta venni, olyat ordított, mint az a bizonyos görög isten, mikor oldalba szurják. »Mit, — kiálta, — engem akar a kapitány bezaratni, engem, a ki felesküdt hivatalnokká vagyok a városnak!« Ezen fölfedezést azonban nem respektálták a rendőrök s bevitték a hivatalnokok urat a dutyába.

* **Telefon a vágóhidhoz.** A városi tanács a most megnyitott közvágóhidat, — amint értesülünk, — összefogja kapcsolatai a telefonhálózattal.

* **A depr. pinézregylet** tiszta közül, a mint értesülünk — mintegy 8-an, Kovács Dezso egyleti elnök vezetése alatt hónap este Szatmára utaznak, hogy ott részt vegyenek a szatmári pinézregylet zaslószentesi ünnepélyen.

* **Egyházmegyei gyűlés.** Az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye ma délelőtt 9 órakor kezdődő gyűlést tartott a megyeház nagytanácstermében. Elnökök lettek gr. Degenfeld József és Szeremley Samuel. A tárgysorozat 83 pontból állott. Az egyházmegye eszperese a múlt évben beadta lemondását. Az eszperese szandekától jelen gyűlésen eladott a lemondását visszavette. A gyűlés megemlékszik ezután az elhunyt V. a y Dánielről, mint akiben a ref. egyház egyik oszlopat vesztette. Az eszperese terjesztette be azután évi jelentését, mit a gyűlés tudomásul véve, elfogad. A gyűlés vége 1 órakor.

* **Az utfélen.** Tegnap délután a Szobslóra vezető út szélén a járókelők egy öszszevert, vérvő emberre akadtak. Azonnal értesítettek a rendőrséget, amely a szerencsétlenül járat bevitte a közkörházba. Mint kitént, neve Kalmancz helyi Miklós, ujfehértói illetőségű, 37 éves napszamos. Ösmertelen emberek megtámadták az uton és öszszeverték. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

* **Tetten kapott játékosok.** Egyik pétéria-utcai born rőben az éjjel a rendőrség egy asztaltársaságot lepat meg, a mint nagyban kultiváltak a tiltott kártyajátékok egyik fajtát. A kompaszták közt a rendőrség régi ismerősre is akadt, a ki már többször tanujelét adta kártyázásban ügyességének.

* **A kolera.** Darvas határában Nagy-Boszót pusztán Bak Sándor földművös kolera-gyanus tünetek közt meghalt. Küss főorvos több orvostársával együtt azonnal a pusztára hajtatott, hogy a holtestet felfoantsák.

* **Tüz. B.-Ujvárosról írja levelezőnk:** Tüzpusztított a b.-ujvároshoz tartozó, u. n. »darvas pusztán,« ahol 16-an éjjel Lichtshein Samuel berló tulajdonát képező tanyán egy nagy gazdasági épület legett. Az épületben nagy-

mennyiségű bőr és gazdasági cikkek voltak lerakva s ezek mind a lángok martalékai valtak. A kár jelentékeny. A tűz okára nézve semmi bizonyosat nem tudnak.

* **A király és a Margitsziget.** A fővárosban ma az a hír terjedt el, hogy a Margitszigetet a király fogja megvásárolni és a fővárosnak ajándékozni, hogy az mint a királykert a főváros közönsége üdüőhelyül szolgáljon. A hír, a melynek megerősítése még hiányzik, a főváros lakós-aga körében képzelt-hető kellemes feltűnést keltett.

* **Utóállítás** Utóállítás volt ma délelőtt 9 órakor a Komáromy-házban levő katonai ügyosztálynál. Öten állottak elő felülvizsgálatra.

* **A ref. kollégiumból.** Főiskolánk akadémiái hallgatói tegnap d. u. 2 órakor ejtettek meg a könyvtáros-választást. Könyvtáros lett az 1884-95-ik isk. évre egyhangulag G. Kiss József IV. év. jöghallgató.

* **Az első vásár.** Hosszas fáradozás után végre is megadta a miniszter a vásár engedélyt B.-Ujvár községének. Az első vásárt, október hó 3. és 4. napjain fogják megtartani és pedig az első napon juh és sertés, a második napon ló és szarvasmarha vásár, mind a két napon kirakodó vásár is lesz.

* **Mit keresett?** Rózsás mámor ködébe burkolódva jön baha egy uriember, a kinek hazsartos és gyorsnevelő felesége általános ismeretes, a pikádó hajnal óráiban egy nagyobb szabású lumpolsról. Csendesen lép be a házi tempom szakkriumába, a hálózobába. Semmi nesz, csak a felesége szabályos lélekzése hallatszik. Ingadozva iparkodik megtartani az egyensúlyt; majd gyufát keres és meggyújtja a gyertyát. Az a szony ekkor sem mozdul. A meglepett korhely kezébe veszi a gyertyát és botorkálva megindul a szobába. Felkutatja a hátóterem legrejtettebb zugait; időnként pedig a csendesen nyugvó aszszony felé tekint és aggodva csóválja a fejét. Egy-zerre egy hang hallatszik a puha vánszokók közül: »Oh, te komisz korhely! Te átkozott mihaszna! Életem megrontója te!... Hat ilyenkor kell hazajönni?!... Mit keresel?« »Csak hogy megtaláljam! A nyelvedet kerestem!...« felel megkönnyebbült sóhajjal az aggodó korhely.

* **Hogy kell bélyegezni ezután** Ugy a hazai piacokon, valamint a hazánkól kiszállított és a külföldön értékesített nyarvasmarhák mezőgazdaságban használati szokott süővasak helye/en alkalmazása folytán szenvedet serületek következtében — jelentékenyen csekélyebb értéket képviselnek és lanyhabb kereslettel bírnak, mint a külföldiek forgalomba hozott azon állatok bőrei, melyek ezen égési sérüléstől mentek, s így ipari célokra amazokkal sokkal alkalmasabbak. A bór-iparosok részéről ezen körülmény több ízben létező panasz tárgyává, de különösen az állattenyésztő gazda és a bőre adással foglalkozó kereskedő közönség érdekében is felhívja a miniszter ez ökből a törvényhatóságot, hogy ezen körülményről az előállatok bélyegzését eszközöz gazdakközönséget felvilágosítván, azt egy-zersmind figyelmesse, hogy a jelzett anyagi károsodás elkerülése czéljából a tüzes vassal való bélyegzést jövrőre ne az állat csipőjére, hanem szarvasmarhánál az állat szarvasmarha pedig a megbélyegezendő állat szarva fejlelensége/fogva a bélyegzésre alkalmatlan, avagy nem szarvasmarhánál is: az állat jobb vagy bal a kapcájára — esetleg nyakára alkalmazza. Termézetes, hogy ezen esetben a jelenleg még sok helyen használatban levő nagyterjedelmű bélyegző vasak teljes mellőzésevel kicsi, helyesen készült bélyegzők alkalmazandók.

* **Eltűnt papagály.** A Péterfia utca 966. sz. ház egyik szobájából a nyitott ablakon egy papagály elröpi. A tulajdonos azt, aki a madarat hozzá visszavisszi, 100 jutalomban részesíti.

* **Országos vásárok.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Szabolcs-Varmegye területéhez tartozó Szent-Mihály községben az október 15-ére eső országos vásár ez évben kivételesen október 8-án tartassék meg.

* **Értesítés.** Az ev. ref. új templomban az új orgona beállítását miatt félbeszakadt isteni-tiszteletet a hó utolsó vasárnapján (szept. 30.) ismét meg fog kezdődni. — Midőn ezt egyházunk templom-szerető híveinek be-cses tudomására hozom, megemlítem, hogy az új orgona a most említett napon szolal meg nyilvánosan először s hogy ez alkalommal az isteni-tiszteletet az új templomban sorrend szerint következő Könyves Tóth Kálmán lelkész ur fogja tartani. — A debreczeni ev. ref. lelkészek 1894 szept. 19-én tartott értekezletéből, Dicsőfi József.

* **Korhü kószűmök.** Egy párisi külvárosi színház a napokban egy egyfelvonásos darabot következésképpen hirdett: »Ma esik kerül először színre A d a m és E v a, daljáték egy felvonásban. A kószűmök az akkori idők diva szerint készülték.«

* **Betörés.** Betörést követek el ma éjjel a »Cserepes« korcsnánál. A tettes leütötte a korcsma ajamin levő lakottot s behatolva, Boldog Kálmán asztalosnak ott levő szerszámait elvovabította. A rendőrség keresi a tettest.

* **Az eszedi lapot lecsapolják.** Egy magyar vidék gazdaságának és egységének az airtóját, az ország egyik földrajzi nevezetességét: az eszedi lapot le fogják csapolni. Ez a régi terv most már a megvalósulashoz köze-

ledik, mert a Károlyi Tibor gróf vezetése alatt megalakult az »eszedi lecsapoló« egyszersmind a Szamos-balparti Armentisítő társulat. A lapot hajdanában mesterségesen állították elő az eszedi vár védelmére, és a rengeteg terület századok előtt termő föld, volt.

* **Időjárás.** A magas legnyomás széles tárbán északnyugat délkeleti irányban húzódik Közép-Európán keresztül és a Fekete-tenger mellékén éri el maximumát. A minimum északi Oroszországban van.

Az időjárás európaszerre száraz esőt csak Európa északi szakkeleti széléről jelentenek. Nyugaton azonban számos helyen köd észlelhető.

Hazánk időjárásában nincsen lényeges változás, az idő állandóan derült, száraz és éjjel hűvös. Kevés eső volt tegnap a tengerparton és Horvátországban.

Tulnyomóan derült és száraz idő várhatók, emelkedő hőmérséklettel.

Debreczeni piac.

Debreczen, szept. 20.

Heti vásár. 1 mm. Buza 6.00 5.90 5.80 1 mm. Kétszeres 5.20 5.15 5.10 1 mm. Rozs 4.30 4.20 4.15 1 mm. Arpa 5.40 5.30 5.20 1 mm. Zab 5.50 5.45 5.40 1 mm. Tengeri 5.90 5.80 5.70 1 mm. Köles 6.00 1 mm. Rizs 32.00 1 mm. Borsó szépeességi 18.00 1 mm. Lencse 18.00 1 mm. Bab fehér 5.00 1 mm. Köles kása 10.00 1 zsák Burgonya — frt mm. 1.80 100 kiló Szalonna 48.— 52.— 100 kiló Haj 50 — 52.—

Marha-vásár. (szept. 20.) Marha. Felhajtattott 700 db, eladott 544 darab.

Irányszat: élénk. Sertés-vásár. (szept. 20.) Sertés. Felhajtattott 3500 drb, eladott 2300 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapostól egy évesig 15—25 frtig, egy éves egy és fél évesig 25—35 frtig, 2 évesőt feljebb 35—45 frtig. Öreg sovány 45—60 frtig. Kóvér sertés kilója 40—44 kr.

Irányszat: élénk. Ló-vásár. (szept. 20.) Ló. Felhajtattott 380 drb, eladott 156 drb

Irányszat: élénk. Napszámarak. (szept. 20.)

A debreczeni napszámarakat következőleg jegyezte fel a vásárbírósgaz. Egy férfi a gazda kenyérén 50 kr, saját kenyérén 90 kr. egy nő a gazda kenyérén 30 kr, a saját kenyérén 60 kr, egy gyermek a gazda kenyérén 30 kr, a saját kenyérén 25 kr.

Különfélék. A színigazgató szerencsége. Pesti lhász Lajos, a szarvasi szintársulat igazgatója Pálffy sorsjeggyel 4000 forintot nyert.

Arany Jánosné atya. Szalay István nyugalmazott miniszteri tanácsos, Arany Jánosné édes atya, meghalt.

Kühne Ede. Magyarország legrégebb gazdasági gégyar tulajdonosa Mosonban, kinek tubapesti főraktára eddig Váci-körút 21. sz. alatt fenn, új raktárát, mely a főváros látványosságai közé sorolható, kiválóan izlésesen épült saját hazában Váci-körút 37/a sz. alatt a nyugati pályaudvar közelében nyitotta meg. Egy a legjobb izléssel rendezett nagy, impozáns csarnokban mindennemű saját gyártmányu gazdasági gépek és eszközök gyűjteménye van kialakítva, mely minden szakértőt bizonyára érdekelni fog.

Beoltás kigyóméreggel. A tudományos kutatásnyk egyik legújabb hőse Beyer György tanár, a neworleansi »gyetem« múzeum igazgatója. Beyer regébb idő óta foglalkozik azzal a kérdéssel, vajon lehetne-e gyogyítani bizonyos bajokat a kigyóméreg beoltásával. Hogy az eredményről bizonyosabb legyen, a a minap megmaratta magát egy esőrgökigyóval. Kísérletéhez fiatal kigyót használt, amely az ő véleménye szerint, nem oltathat be vérebe anynyi mérget, mint egy idősebb. A kigyó Beyer kisujját harapta meg, amely pár nap múlva majdnem ketszer olyan vastagra megdagadt, mint amilyen eredetileg volt.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. szeptember 19.

a) Hízott sertés — 400 kgron első rendű: 1 Órg nehez (páronkint — 400 kgron felüli sulyban) 42.—42½.— 2. Órg közep (páronkint 300—400 kgr. sulyban) 42.—42½.— 3. Fiaiai nehez (páronkint 320 kgron felüli sulyban) 43.—43½.— 4. Fiaiai közep (páronkint 251—320 kgr. sulyban) 43½.—44.— 5. Fiaiakönnyű (páronkint 250 kgrmig terjedő sulyban) 45.—45.50 H. Magyar szedett: . Nehez (páronkint 280 kgron felüli sulyban) 41.—42½.— 7. Közep (páronkint 220—280 kgr. sulyban) 42.50—43½.— 8. Könnyű (páronkint 280 kgrig terjedő sulyban) 44.—45.— H. Szerbiai: 9. Nehez (páronkint 260 kgron felüli sulyban)

43.—44 10. Közép (páronkint 250—320 kgr. sulyban) 43.—44.— 11. Könnyű (páronkint 220 kgrmigterjedő sulyban) 43.—44.— Sertés létszám szept. 18-ik napján volt készlet 178,860 darab.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelősszerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatali főtér 1828.)

Löfkovits Arthur órás-, ékszerész és vésnöki műtermét megnagyobbítandó

üzlethelyiségét

1895 május havában

a »Hungaria« kávéházzal szemben levő Schaffer házba helyezi át.

Jelenlegi üzlethelyisége, az üvegkirakati (portale) üzletberendezés bérbeadó, illetve

eladó.

Ertekezhetni a régi üzletben.

Makk eladás.

Gróf Török Napoleon ur szobranci uradal-mában eladó 1600 hold tölgy erdő

makk termése.

Bővebb felvilágosítást nyujt az uradalom intézője Szob-ránczon.

(392)

Gloria-Portia. A legjobb és leggyorsabb francia cigarettá-papír a. Joseph Bardon és fától Perpignan és Párisban. Kapható minden fölsőde papírkereskedésben. 396

Író-gép.

A legújabb 1892-ben kiadott Remington írógép teljes felszereléssel 275 frt.

1 dr. félves valódi amerikai minden rész n. A. B. Dick & Comp. Chikagói cég bélyegével ellátott „Edison-Mimeograph” iráskészítő gép 42 frt.

1 drb. ugyan az, de egész íves nyomó területtel bíró gép 53 frt.

Minden utánrendelendő papír, festék stb. szintén bérmentve küldetik.

Miután a debreczeni piacon több cég által, hamisított utánozott vas reszelő írótabletták, közönséges rövid időn romlandó kocsonyából készült festék hengerekkel ellátott gépek valódnak arulatnak, felkérem az ily gépet vásárolni óhajtó n. é. közönséget, fenti bélyegre feltétlen ügyelni, mert az ily hamisított gépek 1/10 részét sem érik meg a valódi amerikai gépeknek.

Megrendelhető: bérmentve minden posta v. vasúti állomásra Magyarországon szállítva

Riemer Ede

által, a valódi amerikai Mimeograph egyedüri Székely-Udvarhelyen.

László Albert úrnál,
Debreczenben.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Bánk, Fancsika, Nagy Cserén és a Pacznak a hosszúpályi utól eszakra fekvő részéni erdő-területek a makktérmet 1894. évi okt. 10-től 1895. évi április hó 1-ig makktérmet eszéljából az 1894. évi szeptember hó 26-ik napján d. e. 9 órakor a varoshaza nagytanács-teremben tartandó nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe adatik, miről érdeklődők azon megjegyzéssel értesítettek, hogy az árverési feltételek a számvéői hivatalban megtekinthetők. Zárt írásbeli ajánlatok elfogadhatók, s azok az árverés megelőző nap d. u. 5 óráig 10% banatpenzzel felszerelten a polgármesteri hivatalhoz adandók be.

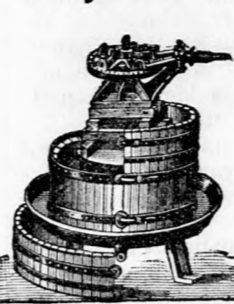
Debreczen, 1894. szept. hó 17.

A városi tanács.

(391) 1-2.

Gyümölcs-értékesítésre. Sajtók gyümölcs- és bor-préselésre

legújabb, kitűnő szerkezettel. Eredeti gyártmányok folytonosan működő kettős nyomószerszeggel és nyomásszabályzóval.

A legnagyobb munkaképesség 20 százalékkal nagyobb mint minden egyéb sajtónál.

Gyümölcs- és szőlő-zúzó

Szőlő-gerebjezők (Bogyófejtő gépek)

Tejes szűretelő berendezések, állók és szállíthatók.

Gyümölcs lé- sajtók, bogymalmok gyümölcslé készítésére

Aszaló-készülékek gyümölcs- és vetemény számarára.

Legújabb önműködő szabad, szőlővessző- és növénypermetező „Syphonia”.

E gépeket különlegesség gyanánt gyártják

MAYFARTH PH. ÉS TSA

cs. és kir. kizár. szab.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

Bécs, II., Taborstrasse 76. sz.

Arjegyzekek és elismerő bizonyítványok ingyen — Képviselek felvételnek.

Utánozásoktól óvakodjunk.

(277)

Már csütörtökön
húzás!

Lembergi kiállítás

Sorsjegyek á. 1 frt.

Főnyer. 60.000 frt.

II sorsjegy 10 frt —
6 sorsjegy 5 frt 50

Díjmentes és húzásjegyzékért 20 krajczár beküldendő.

Kapható: A lemergi országos kiállítás sorsjegy-irodájában
Bécs, Bartenstein-utca 4.

(376)

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvény-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: Fiókraktár:
VI. k., külső váci-ut 29-35. Podmaniczky-utca 14. Kerepesi-ut 77. szám.

Gőz- és járgány-cséplőkészületek,

számos első díjjal kitüntetett Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,

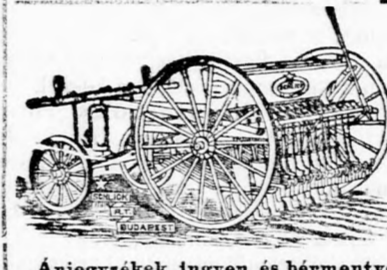
mélyítő és egytetemes aczel-ekék, (55.)
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasuekék, talajmivelő eszközök

valamint

Schlik-féle szab. „HALADÁS” sorbavető-gepek

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó aratógépek és fűkaszálok gépek, szállítható mezői vasutak stb. Előnyös fizetési feltételek. Legutányosabb árak.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen ujonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bái- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓÍRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ 50
Egy hónapra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Előfizethetni helyben:
Főtér K. Lajos Könyvkereskedésben
és a kisközségekben (Fötér 1828. sz. sz.)

Harczképesség és fegyver-

(p—e) Öt év óta próbálja sorsát intéző Gondviselés az e kényszerű intézménynek, a h. §. által megteremtett új rendszer gosan 4000 önkéntest vett évente a közös hadsereg intéz. jóval nagyobbik fele e számnál mintegy háromötödrésze le is elészabott tisztí vizsgálatot.

Harmadfelezer tisztet lifer egy-egy évben az önkéntesek k. seregnek. Tizenkét év alatt, az első év önkéntesei is még a kötelekhez fognak tartozni, 30,000 darabra fog rugni az új által teremtett, helyzet folytán kos-tisztek száma.

A siker tehát megdöbbentő, ijesztő mértékben fényes. Esz. boru bekövetkeztével minden a rendes, tényleges tisztikar, vagy 10—15 tartalékos hadn. vára, vagy terhére eshetni, ug. káplárokat is rezervhadn. majd helyettesíteni és a mi rez. gyaink majdan azzal fogják a nagy Napóleont, hogy 6k mi a táskájában hordja a — kápl.

Minnek is kellett hát meg. az ominózus 25. §-t? Nem es az igazságtól az a foltéves udvar is megunta volt már a. man jubiláris uralmának hossz. akknt akart tőle szabadulhatni, képpen népszerűtlenné teszi közvéleményben; ezért bizta. denre képes miniszterelnökre. törvény keresztülvitelék. A 25. zatalának főoka azonban kéts. ezredesek által a hadügyminis. tézett évi jelentéseknek egybe. nasza volt.

A művelt ifjuságnak kes. volt mindig a katonai szolgál. egyiküket akadályozta a tanul. vagy rendes foglalkozásában s. hivatás maga, — nemcsak a. gyaroknál, de végül az oszt. nyok intelligenciájánál sem ta. tott semmiféle lelkesítő kecs. hazafiasság fogalmat is egész. hadsereg szellemétől, túlan. éppen ugy, mint hazánkban. Meg aztán a humanizmus ér. sebb gyökeret vert már a ké.

A „DEBRECZEN” TÁR

Delejes-álomból a ha

— Egy szemtanu elbeszélése.

Az országos hirre vergődő Ferencz, a hipnotizáló, aki a th. telyban azt a végtetes drámát leguolósó ki-érletével, nemrégén N. reken is produkálta magát, és ez zenket médiumot atott el- és u. don foglalkoztatta őket. Az orszá. fordult meg és mindenütt szí. set a thuzséri kastélyban különse. gadtatásra talált, és ha Szabó. volt, sohsem is mulasztotta el, Salamon Todorhoz ellátogasson. utolsó kísérlete olyan szerencsé. ki, Neukorn való-ággal beteggé le Nyiregyházaról írjak, tegnap ott. trjedt el, hogy Neukorn öngyilk. vetett el.

A végtetes esetről, Laufenau. egyetemi tanár is nyilatkozott egyik társunk tudósítója e-öt, és a nev. ber szerint az eset az egész orvos. előtt nagy feltűnést fog kelteni. dr., a lapok első hirére arra go. Salamon Ella csak leshalott. De. már a halott fölbontásáról is o. mondja, hogy a halál oka vagy